ŠUMPERK

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A STŘEDNÍ ŠKOLA POMNĚNKA O.P.S.

POMNĚNKA

ŠVP ZV

ŠKOLA JAKO CELOŽIVOTNÍ DÍLNA

ŠVP ZŠS

ŠKOLA POROZUMĚNÍ

Obsah

1. Identifikační údaje 4
2. Charakteristika školy 5
2.1 Typ školy 5
2.2 Popis školy 5
2.3 Zaměření školy 6
3. Vize, kultura a prostředí školy 6
3.1 Základní představa o vzdělávání v dané škole a jeho rozvoji 6
3.2 Vzdělávací strategie na úrovni školy – plánování a organizace výuky 6
3.3 Kultura školy 9
4. Charakteristika ŠVP 10
4.1 Zabezpečení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami 10
4.2 Podpůrné komunikační systémy a speciálně pedagogické metody 11
4.3 Rozvoj klíčových kompetencí 12
4.4 Rozvoj základních gramotností 13
4.5 Průřezová témata 14
4.6 Struktura a časová dotace ŠVP 16
4.6.1 ŠVP ZV minimální výstupy Škola jako celoživotní dílna 16
4.6.2 ŠVP ZŠS Škola porozumění 17
4.7 Školní poradenské pracoviště a spolupráce s poradenskými zařízeními 18
4.8 Materiální, personální a organizační podmínky vzdělávání 19
5. Příloha 1: Učební plán 20
6. Příloha 2: Učební osnovy 20
7. Hodnocení žáků a autoevaluace školy 21
7.1 Cíle hodnocení 21
7.2 Předmět a způsoby hodnocení 21
7.3 Specifika hodnocení v integrovaných předmětech 22
7.4 Získávání podkladů pro hodnocení 22
7.5 Autoevaluace školy 23

ŠVP

1. Identifikační údaje

Název školy: ZŠ a SŠ Pomněnka o.p.s.
Adresa školy: Šumavská 13, 78701 Šumperk
Webové stránky školy: www.pomnenka.net
Ředitel/ka školy: Ing. Mgr. Nataša Strakošová Vykydalová
Telefon: 583 212 302
E-mail: n.vykydalova@seznam.cz
Datová schránka: 55wremc

Zřizovatel: Ing. Mgr. Nataša Strakošová Vykydalová
Adresa: Osvobození 159, 78965 Postřelmov
Telefon: 583 212 302
E-mail: n.vykydalova@seznam.cz
Web: www.pomnenka.net

Datum projednání ŠVP pedagogickou radou: 10. 11. 2026
Datum vyjádření školské rady k ŠVP: 13. 11. 2026
Platnost ŠVP od: 16. 11. 2026

Podpis ředitele/ky školy:

Razítko školy:

Číslo jednací 9/2026/1

2. Charakteristika školy

2.1 Typ školy

Základní škola a střední škola Pomněnka o.p.s. je samostatně zřízena podle § 16 školského zákona pro vzdělávání žáků s mentálním postižením, kombinovaným postižením a poruchou autistického spektra. Škola je koncipována jako škola rodinného typu, kladoucí důraz na bezpečné, přátelské a respektující prostředí. Výuka probíhá podle Školního vzdělávacího programu (ŠVP), který zohledňuje individuální vzdělávací potřeby žáků. Základem práce školy je individuální přístup pedagogů, podpora asistentů pedagoga a využívání speciálně pedagogických metod odpovídajících individuálním možnostem žáků.
Cílem pedagogické práce je vést žáky k samostatnosti, soběstačnosti a zdravému sebevědomí tak, aby byli schopni zvládat běžné životní situace a aktivně se zapojit do společnosti.

2.2 Popis školy

ZŠ a SŠ Pomněnka o.p.s. sídlí ve dvou budovách na sídlišti poblíž centra města. Povolená kapacita školy je 47 žáků, přičemž ve třídách se vzdělává 5–6 žáků.
Škola je dobře prostorově a materiálně vybavena. Disponuje kmenovými třídami, počítačovou učebnou, cvičnou kuchyňkou, tělocvičnou, stimulační místností, školní knihovnou s čítárnou, venkovní učebnou, školním hřištěm, školní zahradou, sadem, kuchyní a jídelnou. Součástí školy je školní družina s kapacitou 27 dětí, která poskytuje odpočinkové, zájmové i rozvojové aktivity přizpůsobené potřebám žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

2.3 Zaměření školy

ZŠ a SŠ Pomněnka o.p.s. je speciální škola zaměřená na rozvoj samostatnosti, sociálních dovedností a pracovních návyků žáků s různými typy postižení.
Pedagogická práce je založena na individuálním přístupu, úzké spolupráci učitelů a asistentů pedagoga a využívání speciálně pedagogických metod v souladu s individuálními potřebami žáků.

Hlavním cílem školy je rozvíjet u žáků schopnost samostatného rozhodování, sebeobsluhy a přiměřené sebedůvěry tak, aby se dokázali vyrovnat s nároky běžného života.

3. Vize, kultura a prostředí školy

3.1 Základní představa o vzdělávání v dané škole a jeho rozvoji

ZŠ a SŠ Pomněnka o.p.s. je a nadále chce být malou rodinnou školou, v níž se žáci, rodiče i pedagogové cítí bezpečně, respektovaně a přijati. Posláním školy je poskytovat vzdělávání, které prostřednictvím individuálního a speciálně pedagogického přístupu rozvíjí potenciál každého žáka, připravuje ho na co nejvyšší míru samostatnosti, soběstačnosti a aktivního zapojení do společnosti.
Cílem školy je, aby každý žák mohl prožít plnohodnotný, spokojený a sebevědomý život.

3.2 Vzdělávací strategie na úrovni školy – plánování a organizace výuky

R + R + R (Rozum, Radost, Rovnováha)

Rozum – podporujeme přirozenou zvídavost žáků a propojujeme získané znalosti s praktickým životem. Učení probíhá nejen v lavicích, ale i formou činnostního a zážitkového učení.

Radost – vzdělávání je postaveno na klidu, pohodě a pozitivní atmosféře. Důraz klademe na radost z učení, nikoli pouze na výkon.

Rovnováha – budujeme školní komunitu, kde má každý své místo a význam. Rozvíjíme spolupráci mezi žáky, učiteli i rodiči.

Názvy školních vzdělávacích programů „Škola jako celoživotní dílna“ a „Škola porozumění” vystihují zaměření školy na rozvoj osobnosti žáků s mentálním postižením a podporu společného úsilí žáků i pedagogů při překonávání životních bariér.
Škola respektuje různorodost žáků a jejich výchozí podmínky – přijímá děti z běžných i speciálních mateřských škol, z rodinného prostředí i žáky, kteří neuspěli v běžné ZŠ.

Organizace výuky podle stupňů vzdělávání:

ZV

- 1. stupeň
  • 1. období (1.–3. ročník) – poznání osobnosti žáka, pomoc při adaptaci, rozvoj pozitivního vztahu ke škole.
  • 2. období (4.–5. ročník) – upevnění pracovních návyků, rozvoj sebedůvěry a spolupráce.

- 2. stupeň

  (6. – 9. ročník) rozvoj poznávací, sociální a pracovní složky osobnosti, profesní orientace, tvořivost a samostatnost.

ZŠS

- 1. stupeň
  (1.– 6. ročník) – adaptace na školní prostředí, vytváření základních hygienických, sebeobslužných a pracovních návyků, rozvoj komunikace, smyslového vnímání, pohybových dovedností a sociálních vztahů. Důraz je kladen na individuální tempo vzdělávání, podporu samostatnosti a rozvoj základních kompetencí využitelných v běžném životě.

- 2. stupeň

  (7. – 10. ročník) prohlubování získaných vědomostí, dovedností a návyků, rozvoj funkční gramotnosti, komunikace, sociálních a pracovních kompetencí. Důraz je kladen na co nejvyšší míru samostatnosti, orientaci v praktickém životě, přípravu na další vzdělávání nebo pracovní a společenské uplatnění odpovídající možnostem a schopnostem žáka.

Při plánování a organizaci výuky škola uplatňuje tyto zásady a postupy:

• Respektování rámcových vzdělávacích dokumentů (RVP ZŠ a RVP ZŠS) a jejich přizpůsobení specifickým podmínkám školy.
• Důkladná znalost žáků – pravidelná analýza individuálních vzdělávacích potřeb, možností, zdravotního stavu a aktuálních schopností žáků.
• Spolupráce s rodiči a zákonnými zástupci – průběžná komunikace, zapojení do vzdělávacího procesu i do školních aktivit, společné hledání podpůrných opatření.
• Úzká spolupráce s odborníky – využívání podpory školního poradenského pracoviště, spolupráce s PPP, SPC a dalšími odbornými institucemi.
• Stanovení cílů a metod výuky podle individuálních vzdělávacích plánů (IVP) a doporučení odborných zařízení.
• Volba vhodných forem a metod práce – činnostní a zážitkové učení, strukturované učení, multisenzorický přístup, alternativní komunikační metody, individuální i skupinová práce.
• Zajištění personální a odborné podpory výuky – úzká spolupráce učitelů a asistentů pedagoga, případně zapojení externích odborníků (např. ergoterapeut, logoped).
• Plánování profesního rozvoje pracovníků školy – další vzdělávání pedagogů v oblasti speciální pedagogiky, alternativní komunikace, behaviorálních přístupů a metod podpory žáků s PAS.
• Organizace výuky v malých skupinách – nízký počet žáků ve třídách umožňuje individuální přístup, diferencovanou výuku a podporu dle aktuálních potřeb.
• Podpora všech žáků včetně žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků s individuálními vzdělávacími potřebami

• Formy hodnocení – převážně formativní a slovní hodnocení, které sleduje individuální pokrok, sebedůvěru a motivaci žáka. Hodnocení je zaměřeno na individuální posun a osobní maximum.
• Propojení školy a rodiny – pravidelné konzultace, třídní schůzky, společné akce a projektové dny posilující rodinnou atmosféru školy.
• Pravidelné autoevaluace školy – každoroční hodnocení kvality vzdělávání, klimatu školy a efektivity vzdělávacích strategií. Výsledky se promítají do úprav ŠVP a do plánů rozvoje školy.

3.3 Kultura školy

Kultura školy je pevně zakotvena ve speciálně pedagogickém poslání a staví na přijetí, bezpečí a podpoře rozvoje samostatnosti žáků.

Společné hodnoty:
• Individuální přijetí a respekt – každý žák je vnímán jako jedinečná osobnost.
• Bezpečí a důvěra – školní prostředí podporuje jistotu, otevřenost a pozitivní vztahy.
• Soběstačnost – důraz na rozvoj praktických dovedností a nezávislosti žáků.
• Spolupráce – týmová práce pedagogů, asistentů a partnerství s rodinou.
• Profesionalita – odborný a etický přístup všech pracovníků školy.

Tradice a rituály:
• Ranní kruh – strukturovaný začátek dne zajišťující jistotu a předvídatelnost.
• Oslavy úspěchů – oceňování a tematické dny podporující sebevědomí.
• Celoroční projektové dny – tradice spojené s cyklem roku (např. Podzimní sklizeň ovoce, vánoční dílny, jarní zahradničení).
• Adaptační programy – podpora nových žáků a rodičů při nástupu do školy.

4. Charakteristika ŠVP

ZŠ a SŠ Pomněnka o.p.s. uskutečňuje základní vzdělávání podle dvou školních vzdělávacích programů:

- Škola jako celoživotní dílna (zpracovaný podle RVP pro základní vzdělávání s využitím minimálních doporučených výstupů),
- Škola porozumění (zpracovaný podle RVP pro obor vzdělání Základní škola speciální).

Oba vzdělávací programy vycházejí ze společné filozofie školy, sdílejí stejné hodnoty, vizi a vzdělávací strategie, přičemž respektují rozdílné vzdělávací potřeby jednotlivých skupin žáků.

4.1 Zabezpečení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Škola poskytuje vzdělávání žákům se speciálními vzdělávacími potřebami v souladu se školským zákonem a souvisejícími právními předpisy. Vzdělávání vychází z individuálních potřeb každého žáka a směřuje k maximálnímu rozvoji jeho schopností, dovedností, samostatnosti a sociálních kompetencí.

Ve škole jsou vzděláváni zejména žáci:

- s mentálním postižením,
- s kombinovaným postižením,
- s poruchou autistického spektra,
- s narušenou komunikační schopností,
- s tělesným postižením,
- s dalším zdravotním znevýhodněním.

Škola při vzdělávání využívá zejména:

- podpůrná opatření doporučená školskými poradenskými zařízeními,
- individuální vzdělávací plány,
- pedagogickou intervenci,

- speciálně pedagogickou péči,
- asistenci pedagogických pracovníků,
- individuální přístup k organizaci výuky,
- úpravy metod, forem a organizace vzdělávání,
- kompenzační, rehabilitační a didaktické pomůcky.

Škola úzce spolupracuje se zákonnými zástupci, školskými poradenskými zařízeními, odbornými lékaři a dalšími institucemi podílejícími se na podpoře žáků.

4.2 Podpůrné komunikační systémy a speciálně pedagogické metody

Při vzdělávání žáků škola využívá alternativní a augmentativní komunikační systémy a další speciálně pedagogické postupy odpovídající individuálním potřebám žáků.

Jedná se zejména o:

- vizualizaci a strukturalizaci činností,
- denní režimy a individuální pracovní plány,
- komunikační knihy a komunikační tabulky,
- piktogramy,
- fotografie a obrázkové symboly,
- prvky programu VOKS,
- sociální příběhy,
- strukturované učení,
- podporu rozvoje funkční komunikace.

Cílem je umožnit každému žákovi porozumět okolnímu prostředí, aktivně komunikovat a zapojovat se do vzdělávání podle svých možností.

4.3 Rozvoj klíčových kompetencí

Škola systematicky podporuje rozvoj klíčových kompetencí všech žáků v souladu s cíli základního vzdělávání.

Kompetence k učení

Vedeme žáky k:

- poznávání vlastních možností,
- osvojování základních pracovních návyků,
- využívání získaných zkušeností v praktických situacích,
- dokončování zadaných činností podle svých možností.

Komunikační kompetence

Podporujeme:

- srozumitelné vyjadřování potřeb a přání,
- využívání řeči i alternativních forem komunikace,
- porozumění sdělovaným informacím,
- schopnost navazovat sociální kontakt.

Personální a sociální kompetence

Vedeme žáky k:

- spolupráci,
- respektování pravidel,
- sebehodnocení,
- odpovědnosti za vlastní jednání.

Občanské kompetence

Podporujeme:

- respekt k ostatním lidem,

- dodržování společenských pravidel,
- bezpečné chování,
- ochranu zdraví a životního prostředí.

Pracovní kompetence

Vedeme žáky k:

- správnému používání pomůcek,
- plnění pracovních úkolů,
- samostatnosti při sebeobsluze,
- rozvoji pracovních návyků využitelných v běžném životě.

Digitální kompetence

Žáci jsou vedeni k:

- bezpečnému využívání digitálních zařízení,
- používání vhodných vzdělávacích aplikací,
- využívání digitálních pomůcek v komunikaci a učení,
- dodržování zásad bezpečného chování v digitálním prostředí.

4.4 Rozvoj základních gramotností

Škola rozvíjí základní gramotnosti jako součást všech vzdělávacích oblastí.

Čtenářská gramotnost

Žáci jsou vedeni k:

- porozumění sdělení,
- práci s textem přiměřenou individuálním možnostem,
- vyhledávání informací,
- pozitivnímu vztahu ke čtení.

Pisatelská gramotnost

Žáci rozvíjejí:

- grafomotorické dovednosti,
- funkční využití písma,
- schopnost zaznamenávat informace přiměřenou formou,
- využívání alternativních způsobů zápisu.

Logicko-matematická gramotnost

Žáci získávají:

- orientaci v počtech a množství,
- schopnost řešit jednoduché situace z běžného života,
- orientaci v čase a prostoru,
- základy finanční gramotnosti odpovídající jejich možnostem.

4.5 Průřezová témata

Průřezová témata jsou realizována především integrací do vzdělávacích předmětů, projektových dnů, tematických akcí a zážitkových programů.

Osobnostní a sociální výchova

Podpora:

- sebepoznání,
- spolupráce,
- komunikace,
- řešení konfliktů.

Výchova demokratického občana

Podpora:

- respektu k pravidlům,
- odpovědnosti,
- aktivního zapojení do života školy.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Podpora:

- poznávání různých kultur,
- tolerance,
- respektu k odlišnostem.

Multikulturní výchova

Podpora:

- respektu k rozmanitosti,
- vzájemné úcty,
- pozitivních mezilidských vztahů.

Environmentální výchova

Podpora:

- ochrany přírody,
- ekologicky odpovědného chování,
- vztahu k místu, kde žijeme.

Mediální výchova

Podpora:

- kritického přijímání informací,
- bezpečného využívání médií,

- orientace v digitálním prostředí.

4.6 Struktura a časová dotace ŠVP

4.6.1 ŠVP ZV minimální výstupy Škola jako celoživotní dílna

Vzhledem k heterogenitě a potřebám žáků kombinuje ŠVP na jednotlivých stupních různé typy vzdělávacích programů:

1. Stupeň (1.–5. ročník)

Na prvním stupni byl pro zajištění komplexního rozvoje poznávacích i praktických dovedností zkombinován Předmětový a Integrovaný ŠVP.

- Předmětový ŠVP: Umožňuje systematičtější osvojení základních vědomostí a dovedností v klíčových oblastech (např. čtení, psaní, počítání), které vyžadují vyšší míru struktury.
- Integrovaný ŠVP: Umožňuje propojování učiva do širších tematických celků a rozvoj praktických kompetencí v kontextu reálného života. To podporuje činnostní a zážitkové učení a propojení získaných znalostí s praxí.
- Celková časová dotace: Vzdělávání na prvním stupni má celkovou časovou dotaci 118 hodin.

2. Stupeň (6.–9. ročník)

Na druhém stupni, s rostoucím důrazem na profesní orientaci, tvořivost a samostatnost, byl použit pouze Integrovaný ŠVP.

- Integrovaný ŠVP: Tato forma je zvolena, aby maximálně podpořila rozvoj sociální a pracovní složky osobnosti žáka. Učivo je organizováno do komplexních témat, která připravují žáka na zvládání běžných životních situací a aktivní zapojení do společnosti.
- Celková časová dotace: Vzdělávání na druhém stupni má celkovou časovou dotaci 122 hodin.

Tato kombinovaná a integrovaná forma ŠVP zajišťuje, že vzdělávání v Pomněnce je skutečnou celoživotní dílnou, která vybavuje žáky praktickými dovednostmi pro život.

4.6.2 ŠVP ZŠS Škola porozumění

1. díl (1.-10. ročník)

Vzdělávání v 1. dílu ŠVP ZŠ speciální „Škola porozumění“ je určeno žákům se středně těžkým mentálním postižením, případně kombinovaným postižením a dalším zdravotním znevýhodněním, kteří vyžadují vysokou míru podpory při vzdělávání.

Vzdělávací obsah je uspořádán tak, aby podporoval rozvoj základních komunikačních dovedností, sebeobsluhy, sociálních kompetencí, orientace v běžných životních situacích a postupné získávání co nejvyšší míry samostatnosti. Výuka je založena na individuálním přístupu, názornosti, praktických činnostech a využívání speciálně pedagogických metod.

Učivo je organizováno s důrazem na propojení vzdělávání s každodenním životem žáků, rozvoj funkční gramotnosti a osvojování dovedností využitelných v osobním i sociálním životě.

Celková časová dotace 1. dílu činí na 1. stupni 135 a na 2. stupni 114 hodin.

2. díl (1.-10. ročník)

Vzdělávání ve 2. dílu ŠVP ZŠ speciální „Škola porozumění“ je určeno žákům s těžším stupněm mentálního postižení, případně souběžným postižením více vadami nebo poruchou autistického spektra.

Vzdělávání je zaměřeno zejména na rozvoj komunikačních schopností, sebeobsluhy, pohybových dovedností, sociálních vztahů a praktických činností potřebných pro každodenní život. Důležitou součástí vzdělávání je podpora alternativních a augmentativních forem komunikace, rozvoj orientace v prostředí a posilování schopnosti rozhodovat se v běžných situacích přiměřeně individuálním možnostem žáků.

Výuka probíhá převážně prostřednictvím názorných, prožitkových a praktických činností, které umožňují žákům osvojovat si dovednosti využitelné v reálném životě.

Celková časová dotace 2. dílu činí 210 hodin.

4.7 Školní poradenské pracoviště a spolupráce s poradenskými zařízeními

Škola zajišťuje poradenské služby s cílem podporovat vzdělávání, osobnostní rozvoj a sociální začlenění žáků. Poradenská činnost je poskytována v souladu s platnými právními předpisy a vychází z individuálních potřeb žáků.

Poradenské služby ve škole zabezpečují zejména:

- výchovný poradce,
- školní metodik prevence,
- speciální pedagog,
- třídní učitelé ve spolupráci s vedením školy.

Škola úzce spolupracuje se zákonnými zástupci žáků, Školskými poradenskými zařízeními (zejména speciálně pedagogickými centry a pedagogicko-psychologickými poradnami), zdravotnickými zařízeními a dalšími odbornými pracovišti podle individuálních potřeb žáků.

Poradenské služby jsou zaměřeny především na:

- podporu vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami,
- doporučování a vyhodnocování podpůrných opatření,
- metodickou podporu pedagogických pracovníků,
- prevenci rizikového chování,
- podporu spolupráce školy a rodiny,
- pomoc při řešení vzdělávacích a výchovných obtíží žáků,
- kariérové poradenství a přechod žáků na další stupeň vzdělávání.

4.8 Materiální, personální a organizační podmínky vzdělávání

Škola vytváří podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami s důrazem na respekt k individuálním možnostem každého žáka, podporu jeho osobnostního rozvoje, samostatnosti a aktivního zapojení do života školy i společnosti. Vzdělávání vychází z principů speciálněpedagogické podpory, individualizace a úzké spolupráce všech pedagogických pracovníků.

Výchovně vzdělávací proces zajišťují kvalifikovaní pedagogičtí pracovníci, speciální pedagogové a asistenti pedagoga. Pedagogové vzájemně spolupracují při plánování vzdělávání, vyhodnocování pokroku žáků a nastavování podpůrných opatření. Součástí práce školy je rovněž spolupráce se školskými poradenskými zařízeními, odbornými pracovišti, sociálními službami a zákonnými zástupci žáků.

Škola disponuje bezbariérovými prostory a je vybavena učebními, kompenzačními, rehabilitačními a speciálněpedagogickými pomůckami odpovídajícími vzdělávacím potřebám žáků. K podpoře komunikace jsou využívány prostředky alternativní a augmentativní komunikace (AAK), digitální technologie a další pomůcky umožňující aktivní zapojení žáků do vzdělávání. Vybavení školy je průběžně obnovováno a doplňováno podle aktuálních vzdělávacích potřeb.

Organizace vzdělávání je uzpůsobena individuálním možnostem žáků a zohledňuje jejich zdravotní stav, úroveň rozvoje i tempo učení. Důraz je kladen na rozvoj funkčních dovedností, sebeobsluhy, komunikace, sociálních vztahů a praktických kompetencí využitelných v běžném životě. Ve vzdělávacím programu „Škola jako celoživotní dílna“ je podporováno zejména praktické učení, pracovní činnosti a příprava na co nejvyšší možnou míru samostatnosti v každodenním životě. Ve vzdělávacím programu „Škola porozumění“ je důraz kladen na rozvoj komunikačních schopností, orientace v okolním světě, sociálních dovedností a celkovou kvalitu života žáků.

Materiální, personální a organizační podmínky školy jsou průběžně rozvíjeny tak, aby podporovaly naplňování cílů obou školních vzdělávacích

programů a umožňovaly každému žákovi dosahovat maximálního rozvoje s ohledem na jeho individuální předpoklady a potřeby.

5. Příloha 1: Učební plán

5.1 Tabulace učebního plánu pro 1. stupeň ZV

5.2 Tabulace učebního plánu pro 2. stupeň ZV

5.3 Tabulace učebního plánu pro ZŠS1

5.4 Tabulace učebního plánu pro ZŠS2

6. Příloha 2: Učební osnovy

6.1 ŠVP ZV Škola jako celoživotní dílna 1. Stupeň

6.2 ŠVP ZV Škola jako celoživotní dílna 2. stupeň

6.3 ŠVP ZŠS Škola porozumění 1. Díl

6.4. ŠVP ZŠS Škola porozumění 2. Díl

7. Hodnocení žáků a autoevaluace školy

Hodnocení výsledků vzdělávání v ZŠ Pomněnka o.p.s. v rámci ŠVP "Škola jako celoživotní dílna" a “Škola porozumění” vychází z principů formativního a kriteriálního hodnocení, které je zaměřeno na individuální pokrok, podporu sebedůvěry a motivaci žáků. Hodnocení je vždy individuálně přizpůsobeno možnostem žáka. Hodnocení probíhá hlavně slovní formou, aby žák dostal srozumitelnou, povzbudivou zpětnou vazbu, která ho vede k dalšímu kroku ve vlastním učení. Obsah i způsob hodnocení se vždy přizpůsobují konkrétním možnostem a potřebám žáka. Tento přístup směřuje k tomu, aby žák mohl sledovat svůj pokrok, rozvíjet své silné stránky a postupně získávat větší samostatnost a motivaci ke vzdělávání.

7.1 Cíle hodnocení

Hlavním mottem hodnocení je: "Cíleně se rozvíjí to, co pravidelně hodnotíme". Hodnocení slouží k následujícím cílům:

- Motivace a sebedůvěra: Motivovat žáky, zvyšovat jejich zájem o učení, samostudium a posilovat sebedůvěru ve vlastní schopnosti.
- Zpětná vazba pro žáka: Poskytnout žákovi zpětnou vazbu o jeho procesech a výsledcích učení, zdůraznit pozitiva a poskytnout podněty ke zlepšení.
- Diagnostika: Poskytnout učiteli i žákovi informace o učebním stylu a příčinách úspěchu či neúspěchu (diagnostická funkce).
- Zpětná vazba pro učitele a rodiče: Informovat učitele o efektivitě vzdělávání a poskytnout rodičům informace a doporučení k podpoře žáka.

7.2 Předmět a způsoby hodnocení

Předmětem hodnocení jsou procesy učení žáka a výsledky, kterých dosahuje vzhledem ke stanoveným cílům, kritériím, svým možnostem a předchozím výsledkům. Je nepřijatelné hodnotit žáka srovnáváním s jinými žáky, a předmětem hodnocení není osobnost žáka.

- Způsoby hodnocení:
    - Formativní hodnocení (Průběžné): Dialog mezi učitelem a žákem, prováděný ústně (neformálně) nebo písemně formou komentářů. Klade důraz na podporu žáka k přemýšlení o vlastním učení a k převzetí zodpovědnosti za učení.
    - Sumativní hodnocení (Souhrnné): Provádí se po probrání tematického celku a na konci čtvrtletí/pololetí. Má kriteriální charakter (podle předem stanovených kritérií).
    - Na vysvědčení škola používá pouze slovní hodnocení ve všech ročnících.
- Hodnocení chování: Slovně hodnotí dosahování klíčových kompetencí: osobnostní a sociální, k učení a pracovní (kriteriální hodnocení).
- Sebehodnocení a Vrstevnické hodnocení: Jsou součástí formativního hodnocení a rozvíjejí u žáka schopnost sledovat vlastní pokroky, nést zodpovědnost a budovat pozitivní sebepojetí. Kritéria jsou součástí Školního řádu.

7.3 Specifika hodnocení v integrovaných předmětech

Vzhledem k tomu, že 1. stupeň kombinuje Předmětový a Integrovaný ŠVP a 2. stupeň využívá výhradně Integrovaný ŠVP, je hodnocení v těchto předmětech:

- Komplexní: Zahrnuje znalostní, dovednostní i postojovou složku, což umožňuje lepší zaměření na dosahování klíčových kompetencí (v souladu se zaměřením školy na rozvoj samostatnosti a sociálních dovedností).
- Objektivnější: Na výuce a hodnocení se podílí zpravidla více učitelů, což zajišťuje širší a objektivnější hodnocení.
- Důraz na formativní přístup: Klade se velký důraz na formativní a slovní hodnocení, sebehodnocení žáka a využití dokladových portfolií.

7.4 Získávání podkladů pro hodnocení

Hodnocení musí splňovat princip doložitelnosti. Učitel získává podklady na základě:

- Pozorování žáka při učení (se záznamy).
- Rozhovoru se žákem (se záznamy).
- Ústního či písemného zkoušení a prezentace splnění úkolu.
- Samostatné práce, skupinové práce a projektů.
- Žákovského dokladového portfolia (umožňuje sledovat vzdělávací pokrok žáka, učiteli i rodiči).
- Komunikace s dalšími učiteli.

7.5 Autoevaluace školy

Autoevaluace je součástí systému zajišťování kvality vzdělávání a slouží k průběžnému zlepšování činnosti školy.

Oblasti autoevaluace

Škola hodnotí zejména:

- podmínky vzdělávání,
- průběh vzdělávání,
- výsledky vzdělávání žáků,
- školní klima,
- spolupráci s rodiči a partnery,
- činnost školního poradenského pracoviště,
- profesní rozvoj zaměstnanců.

Nástroje autoevaluace

K hodnocení škola využívá zejména:

- hospitační činnost,
- rozbory výsledků vzdělávání,
- pedagogické rady,
- dotazníková šetření,
- rozhovory se žáky a zákonnými zástupci,
- analýzu školní dokumentace.

Časové rozvržení

Průběžné hodnocení probíhá během celého školního roku. Souhrnné vyhodnocení je prováděno zpravidla jednou ročně a je podkladem pro výroční zprávu školy a plán dalšího rozvoje školy.